

VILÁGOS SÁG

Kolozsvár
1945 december 19

Felelős főszerkesztő: BALOGH EDGÁR

Szerda
II. évf., 277. szám

Kikiáltották Asszerbejdzsán függetlenségét A perzsa kérdés és az atomenergia ellenőrzése a moszkvai konferencia előtt

Vasárnap kezdetét vette a nagyhatalmak külügyminisztereinek moszkvai értekezlete. Megelőző számainkban beszámoltunk már a konferencia napirendjéről s ismertettük nagy vonalakban a tárgyalásra kerülő kérdéseket. Nem lesz egészen érdektelen, ha most, a külügyminiszterek tanácskozásának kezdetén, végigfutunk két olyan világpolitikai kérdésen, amely — legalábbis az előjelek szerint — nem szerepel a megbeszéléseken.

Vegyünk talán először a görögországi helyzetet. Ebben az országban sem a német megszállás alól való felszabadulás, sem a világháború befejezése nem hozta meg a belső erők nyugvópontra kerülését. Pedig ez nemcsak görög szempontból volna nagyon fontos, de jelentékenyen hozzájárulna a balkáni béke és szövetséges jóviszony kialakításához is. Görögországban a reakció keményen tartotta magát, sőt támadásba is lendült. Kormányok jöttek, kormányok mentek — s közben éhezett a nép és meglazult a közbiztonság. A Szofulusz-kormány megalakításakor mind a görög nép, mind a külföldi megfigyelők azt remélték, hogy sikerül összefogni a nemzeti erőket és a társadalom valamennyi rétegére támaszkodó erős központi kormányzat alakul. Nem így történt: a haladó demokráciával szemben ellenséges álláspontot elfoglaló kormány és a demokrátiát erőket magában foglaló EAM még mindig idegenkedve áll egymással szemben.

Palesztina kérdése s ezzel párhuzamosan a világ zsidóságának ügye szintén nem kerül szóba a moszkvai konferencián. Szinte úgy tűnik, mintha Anglia és Amerika sajátmagának kívánja kisajátítani ennek a kérdésnek a rendezését. Ezt a látszatot erősíti a napokban kinevezett angol-amerikai Palesztina-bizottság működésének megkezdése és az a tény is, hogy az amerikai szenátus megszavazta a zsidók korlátlan bevándorlásának támogatását Palesztinába. Az angolszászok palesztinai politikájával azonban melyet Bevin angol külügyminiszter nemrég körvonalazott, sem az arabok, sem a zsidók nem értenek egyet.

Az Arab Liga, melyet az egész muzulmán világ támogat, legutóbbi ülésén élesen szembefordult Bevin nyilatkozatával. „Palesztina kérdésében az első és utolsó szó az arabokat illeti” — szegítették le határozatukban s tiltakoztak a további zsidó bevándorlás ellen.

A zsidók ezzel szemben azután a sok szenvedés után, melyet a hitleri üldözöttség idején el kellett szenvedniök, Palesztinában látják azt a helyet, ahol letelepedhetnek és új alapokon rendezhetik életüket. Érthető tehát, hogy mindenképpen igyekeznek megnyitni maguk előtt az „igéret földjének” kapuit.

F. Z.

Megalakult az asszerbejdzsáni kormány

MOSZKVA, december 17. (Rador) A TASS-iroda jelenti Tebrizből: A demokráta csapatok elfoglalták Tebrizt, Asszerbejdzsán tartomány fővárosát. Barbadil Káspi-tengeri kikötővárost és 40 kisebb helységeket. A Tebrizben lévő kormánycsapatok parancsnoka beleegezett abba, hogy embereit a demokraták rendelkezésére bocsájtja és fegyverkezleteit kiszolgáltatja.

A demokráta csapatok kikiáltották a tartomány függetlenségét. Asszerbejdzsán tartományban pár héttel ezelőtt általános választások voltak. A megválasztott 200 képviselő titkos szavazással Sasgusztaril választotta meg tartományi elnökül, aki most Kisevarit bizta meg kormányalakítással.

A moszkvai rádió ismertette az asszer-

bejdzsáni nemzeti kormány programját. Ebben leszögezik, hogy a tartomány autonómiát akar, de nem kívánja érinteni Irán területi sértetlenségét.

A Reuter teheráni jelentése szerint a

Moszkvában megkezdtek az érdembeli tárgyalásokat

MOSZKVA, december 17. (Rador) Bevin angol külügyminiszter szombaton udvariassági látogatást tett Byrnes amerikai külügyminiszternél, majd Molotov szovjet külügyi népbiztosnál. A délután folyamán a Spiridonovka-palotában első ízben találkozott a három külügyminiszter, de első tanácskozásukat csak vasárnap tartották meg. Ez két és fél óráig tartott. Diplomáciai megfigyelők szerint a perzsa kérdés az első között szerepel az értekezlet napirendjén.

A külügyminiszterek második értekez-

letüket hétfőn délután 2 órakor kezdték meg.

Az első tanácskozásról kiadott hivatalos közlemény nem tesz említést a megbeszélések tárgyáról. Részletek egyáltalán nem szivárogtak ki. Külföldi megfigyelők szerint csupán eljárási kérdésekről volt szó és csak hétfőn kezdték meg a tárgyszorozat érdembeli vitáját. Az első kérdések között szerepel a perzsa helyzet és az atom-ellenőrzés kérdése. Hangsúlyozzák diplomáciai megfigyelők, hogy a tárgyalások rendkívül szűkebb légkörben kezdődtek.

Amerikában lesz az Egyesült Nemzetek székhelye

NEWYORK, december 17. (Rador) Az Egyesült Nemzetek előkészítőbizottsága úgy döntött, hogy a szervezet székhelye az Egyesült Államokban lesz. Nyilvánvaló, hogy ezt a döntést a jövő év januárjában összehívott teljes ülés is jóváhagyja.

A New-York Times erről a következőket

írja: „Az Egyesült Államok hálásak, amiért az Egyesült Nemzetek székhelyül választották. A szervezet jelenléte mindig emlékeztetni fog bennünket arra, hogy nem vagyunk különállók, hanem a népek nagy családjának egyik tagja.”

Az éhező Budapest főpolgármesterének drámai felhívása a világ közvéleményéhez

BUDAPEST, december 17. Budapest új polgármesterévé Kóvágyó Józsefet választották meg. Az új polgármester hivatalbaléptekor drámai szavakkal ecsetelte az éhező magyar főváros szenvedéseit és segítséget kért a külföldi országoktól, elsősorban az idegenben élő magyaroktól.

A magyar kormány egyébként a legszigorúbb intézkedéseket kívánja foganatosítani azért, hogy a rendelkezésre álló élelmiszerkészleteket igazságosan osszák el. A ikeretők ellen például több halálos ítéletet hoztak az utóbbi napokban. A magyar lakpok híradása szerint tervbevétték Budapest tehermentesítését is a tél hónapokra.

A kolozsvári pénzügyigazgatóság véleménye szerint

Északkeletben nem lehet felemelni az adókat

KOLOZSVÁR, december 17. Többszörösen rámutattunk arra, hogy az Északkeletben kivetett adók jóval meghaladják az ország többi részében érvényben lévő adókövetéseket.

Az adók nagymérvű felemelésével kapcsolatban ismét időszerré vált az északkeleti adókövetés kérdése. Annakidején ugyanis, amikor az adókövetéseket illetően megkérdeztük az illetékes pénzügyi hatóságokat, azt a választ kaptuk, hogy az északkeleti adókövetés csupán előhírnöke annak az intézkedésnek, amely rövidesen országosan felemeli az adókat.

Most, hogy ez az intézkedés megtörtént, felkerestük a kolozsvári pénzügyigazgatóságot és ott a következő felvilágosítást kaptuk:

— A kolozsvári pénzügyigazgatóság még nem kapott semmiféle intézkedést az adók felemeléséről. A pénzügyigazgatóság vezetői között azonban az a meggyőződés alakult ki, hogy az adófelemeléseket Északkeletben nem fogják végrehajtani, minthogy az országos színvonalnál aránylag itt már a kivetések jóval magasabbak voltak.

A jogegyenlőség szellemében kell megoldani a működési helyükre visszatérő kereskedők ügyét!

KOLOZSVÁR, december 17. Megittuk, hogy a bécsi döntés után elmenekült kereskedők visszatérhetnek Északkeletre és újlag megnyithatják régi üzletüket. Az ipar és kereskedelemügyi minisztérium körrendeletre gondoskodik arról is, hogy az Északkeletből elmenekült kereskedők minden formájában nélkül térhessenek vissza 1940 előtti működési helyükre.

Ezzel kapcsolatban felkerestük a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara főtitkárát, Henegaru Kornélt és megkérdeztük, nem fog-e ez a körrendelet hátránnyal járni az

északkeleti magyar kereskedőkre?

— Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium rendelete — mondta Henegaru Kornélt — nem lesz, mert nem is lehet hátrányára az együttlakk nemzetiségűek származó kereskedőkre. Az elmenekült kereskedők, ha akarnak, visszatérhetnek előbbi működési helyükre, az üzlethelyiség visszaszállásában azonban továbbra is az illetékes bíróságok ítéletét lehetnek csak mérvadóak.

Kétségtelenül helyénvaló az, hogy az akkori fasizta üldözöttség miatt elmenekült román kereskedők visszatérése elől minden

A spanyol kérdés is szerepel a moszkvai értekezlet napirendjén

PARIS, december 17. (Rador) A francia hírszolgálat madridi jelentése szerint ottani kormánykörökben nagy izgalmat keltett a nagyhatalmak diplomáciai szaktitkásának lehetősége és Franco környezete minden erőfeszítést meg akar tenni a veszély elhárítására.

A londoni Times egyébként tudni véli, hogy a spanyol kérdés is szerepel a moszkvai tanácskozások napirendjén és hogy az Egyesült Államok is a diplomáciai viszony megszakítása mellett foglalt állást. Az angol lap szerint ez nem vezetne a kívánt eredményre, mert ha Franco helyzete ingadozó is, a diplomáciai szaktitkás olyan köröket is mellé állítana, melyek közvetlen beavatkozást látnának Spanyolország belügyeibe és ezzel a spanyol nemzeti tekintélyt látnák fenyegetve.

Germanizálás... kizsákmányolás...

NÜRNBERG, december 17. (Rador) A náci főbűnösök perében Harris amerikai ügyész helyettes bizonyítékokat mutatott be a náci germanizálási tervéről és arról, hogyan merítették ki a megszállt területek embertartalmát és természeti erőforrásait. Rámutatott arra, hogy a németek Finnország teljes megszállását tervezték, amikor ez szövetségesként oldalunkon harcolt. Hitler a Szovjetunió iparát meg akarta semmisíteni és az országot mezőgazdaságra állítani, hogy élelmiszertel lássa el Németországot. Göring olyan utasítást adott a náci haderőnek, hogy a szovjet polgári lakosság szükségleteire való tekintet nélkül a helyszínen lássák el magukat élelmiszertel. A náci eljárására jellemző, hogy egyedül Szmolenszkben 135.000 szovjet polgári gyilkokak le.

A tárgyaláson egyébként Kaltenbrunnert ismét rosszul lett, úgyhogy elszállították.

akadály elhárításának. Ugyanilyen igazságos szellemű rendelkezést várunk azonban azon magyar kereskedők számára is, akik ugyanolyan faszta üldözöttség elől menekültek el Délkeletre. Megköveteljük ezt a döntést a nemzetközi egyenjogúság, kormányunk demokratikus szelleme és az épülő demokrácia, amelynek minden nemzetközi politikától eltekintve. Érdeke, hogy a fasizmus büntül a kereskedelmi előbbi is egyszerűsággal közzé tegyessék.

Kedd
1945 dec. 18
Kai: Gracian
Prof.: Augustin
Orfo.: J. S.
Sébastien
Zsidó: 27 év
Tévesz 19

H I R E K

A nap két 7 óra
27 perckorés 15
óra 54 perckor
nyugszik.
A hold két 13:20
órákor és
6:27 órákor
nyugszik.

VILÁGOSSÁG

A Romániai Magyar Népi Szövetség központi naplaja
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7. Távbeszélő 253

„Nagykarácsony éccakája”

A karácsonyi megtestesülés titkát hosszú időn át megőrző és játékos képzelettel továbbadó ünnepi szokásoknak langulatkeltő, színes csokrárt nyújtotta vasárnap délután a Katolikus Akció-rendelete „Nagykarácsony éccakája”.

Az első karácsony estén fényes égi jelre utnak ereő betlehemi pásztorokat, szálláskeresőket, kántálókat és napkeleti bölcséket, a nép alkotó lelkén átzuirt, egyszerű, eleven és kedves játékokban láttuk újra vizionit. A műsor az erdélyi magyar nyelvterület minden tájáról nyújtott valamit mutatóban.

Ezután Márton Áron püspök a szeretet hatalmáról és annak szükségéről beszélt. Rámutatott az ősi magyar átokra is: a széthúzásra, pörtoskodásra.

— Szeressük egymást — mondotta beszéde végén —, ne azt keressük, ami szétválaszt, hanem ami összehoz. Gyűlölködés helyett a szeretet legyen társadalmi életünk mozgató ereje.

Márton Áron ünnepi beszéde után vette kezdetét a karácsonyesti játék. Középkorok, emista és óvodás apróságok adtak elő Kodály-énekeket, betlehemes játékokat és izes rigmusokkal hirdették a Gyermek születését és a Gyermek ünnepét. A középkorok által játszott betlehemesek ősi zamatát sikerült így városra áttölteni és megőrizni. Itt-ott észleltük ugyan a város kövei közé került hagyomány elszíntelenedését, de a szereplők szavaiból kiérződött az egyszerű és ősi játék hamisítatlan öröme is.

A műsor megrendezéséről el kell mondanunk, hogy sima volt és gördülékeny. A színpadon gyorsan és könnyedén peregtek a számok. A „Nagykarácsony éccakája” igazi és a mindennapi gondot felejtető ünnep volt mindenki számára.

(S. a.)

A VILÁGOSSÁG KIADÓHIVATALA közli, hogy a karácsonyi számba hirdetések szombaton, folyó hó 21-én délelőtt 11 óráig vesz fel.

SZOLGÁLTATOS GYÓGYSZERTÁRAK: Szentháromság (Mihály király-utca 2), Codarcea (Mária királyné-utca 9), Minerva (Dózsa György-utca 39), Korona (Heltai-utca 3). Egész éjjel szolgálatban: Codarcea (Mária királyné-utca 9) és Minerva (Dózsa György-utca 39).

ELŐADÁS AZ OROSZ—MAGYAR IRODALMI KAPCSOLATOKRÓL. György Lajos irodalomtörténész, egyetemi tanár, december 19-én, szerdán délután 4 órákor az Erdélyi Múzeum Egyesület bölcsészeti, nyelv- és történettudományi szakosztályának ülésén „Orosz—magyar irodalmi kapcsolatok” című tanulmányát mutatja be. Az előadást az Erdélyi Magyar Tudományos Intézetben (Schütz János-utca 11. II. 19) tartják meg, érdeklődőket szeretettel várják.

A KOLOZSVÁRI ÁLLAMI MAGYAR TANNYELVŰ GYAKORLÓ GIMNAZIUM iskolázási elnöksége, miután a december 16-ra összehívott gyűlés nem volt határozatképes, rendkívüli közgyűlést december 23-án, vasárnap délelőtt 11 órákor tartja meg — a tagok számára való tekintet nélkül — a református leánygimnázium fizikai előadótermében, Király-utca 28 alatt. A gyűlésen az 1945—46. iskolai év költségvetését tárgyalják.

A KOLOZSVÁRI DEMOKRATA ZSIDÓ NÉPKÖZÖSSÉG ezúton értesíti tagjait, hogy egyik alapító és vezető tagja, Fodor Ernő tragikus körülmények között elhunyt. Nép-közösségünk tagjait felhívjuk, hogy Fodor Ernő temetésén minél nagyobb számban vegyenek részt. A temetési szertartás a Majális-utcai neológ temető halottasházában kedden délután 2 órákor kezdődik.

(*) KOVAI: Föld, kenyér, Kovai: Vadvíz, Gergely: Uriszék, Darvas: Elindultam szep-temberben, Balázs Béla: Az én utam, József Jolán: József Attila élete. Kaphatók a Józsa Béla Athenaeum könyvesboltjában, Szabadság-tér 12.

(*) ADY Endre: Összes versel, József Attila: Összes versel, Babits Mihály: Összes versel, Petőfi: Összes versel kaphatók a Józsa Béla Athenaeum könyvesboltjában, Szabadság-tér 12.

(*) KARÁCSONYI BAZAR az Unitárius Ipari Leányképzőiskolában. Nyitva december 23-ig mindennap délelőtt 9—1-ig és délután 3—5 óráig. Brassai-utca 6, I. emelet.

Töltőtollat ingyen
nem adok
De márkásokat olcsón árulok.
György Jakab, Jó'ai-u. 4.

Dr. Sandberg József
bel- és nemibetegek szakorvosa
Erzsébet-ut 4.
Rendel délután 1—4-ig és 6—9-ig

SZABADFORGALOMBA KERÜLT ÉLELMISZEREK. Bukaresti tudósítónk jelenti: A közlekedési miniszteri államtitkárság az ország lakosságának tudomására hozza, hogy a következő élelmiszereket teljesen szabadon, külön szállítási engedély nélkül lehet vásárolni: élő és vágott baromfi, tojás, zöldségtalék, hagyma, káposzta, gyümölcs, aszaltszilva, juhturó és méz.

GOGOLY REVIZORA — MUNKÁSSZINJÁTSZÓKKAL. A „Szabad Színpad Munkásszínház Közösség” együttese vasárnap délelőtt, tán kissé a mérsékelt érdeklődést is nyomtatva, egy hősies vállalkozás alkonyként mutatta be Gogoly halhatatlan színpadi gyönyörűségét. A rendezésből a játszókból voltaképpen nem is a lelkesedés, hanem a légykór hiányzott, a társadalmi gyámoltás és együttéléseség nélkülözhetetlen közösségi atmoszférája, mely a tavalyi években oly jótékonyan vette körül Szendrő Ferenc-téle vállalkozást. A darab kivétel egészben véve még nem ért meg arra, hogy tökéletes hivatásos színészekkel látó nagy színház dobogóján mutatassék be. Borbáth Magda — bármily hozzájárul és kitartó egyéniség is — kellő színésznagy hiányában nem művelhetett csodát. A különben tehetséges cinszereplő kamazslukos gyermekesége az egész művet legényegyleti, tu'ontul ifjúsági színvonalon tartotta, bár Vágföldi Mihály, Molnár Antal, Buzogány Jenő és Kovács Apollónia személyében voltak az együttesnek éretlen játszó tagjai is. Az előadás arra azonban jó volt, hogy néhány tehetséges munkásszínházi színészre felhívja a szakemberek figyelmét.

A BOLYAI-TUDOMÁNYEGYETEM SZABADEGYETEMI ELŐADASSOROZATA. A kolozsvári Magyar Tudományegyetem és az EME szabadegyetemi előadásai során december 18-án, kedden délután 5 órákor Buza László egyetemi tanár tart előadást „Uj nemzetközi jogi elvek az Egyesült Nemzetek safranciskói Alapokmányában” címmel az egyetem Bástya-utca 15 alatti épületének II. számú előadótermében. Ez az előadás nyitja meg a szabadegyetemi jog-és közgazdaságtudományi előadásainak sorozatát. 1946 január 8-án Jordáky Lajos egyetemi tanár „Az erdélyi társadalom tagozódása”, január 29-én Kislégyi Nagy Dénes egyetemi tanár „Pénzromlás és árszínvonal”, február 19-én Pászti Géza egyetemi tanár „A munka jogának történelmi fejlődése az ókortól napjainkig” címmel fog előadást tartani.

A KOLOZSVÁRI RENDŐRSÉG PÁLYÁZATA. A kolozsvári rendőrség pályázatot hirdet 2 rendőrtiszt, 7 nyomozó és 60 közrendőr állás betöltésére. Az állás elnyerésére 1945 december hó 23-ig a következő iratokat kell benyújtani a kolozsvári rendőrség rendőrfőnöki hivatalába: állampolgársági bizonyítvány, katonai igazolvány, erkölcsi bizonyítvány, orvosi bizonyítvány (vér-és tüdővizsgálatról) és iskolai bizonyítványt. A pályázaton 21 és 35 év közötti egyének vehetnek részt. Mindazok a pályázók, akik jelenleg nem rendelkeznek az összes irattal, december 23-ig adják be katonai és iskolai bizonyítványukat. A többi iratot a jelzett idő után is benyújthatják.

(*) ACSADY: Jobbágyság története. Kapható a Józsa Béla Athenaeum könyvesboltjában, Szabadság-tér 12.

Az iskolák karácsonyi szünete december 20-án kezdődik

BUKAREST, december 17. A nemzetnevelésügyi minisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében a bentlakással rendelkező iskolákban a karácsonyi szünet december 20-án, azoknál az iskoláknál pedig, amelyek internátussal nem rendelkeznek, december 22-én veszi kezdetét.

Kétévi elzárásra ítélte a hadbíróóság László Domokos vásárhelyi tanítóképzőt

KOLOZSVAR, december 17. Most hozott ítéletet a kolozsvári hadbíróóság dr. Barbu ezredes elnökségével több marosvásárhelyi diák ügyében, akik László Domokos tanítónövendék kezdeményezésére röpecdülán tiltakozó gyűlésre hívták össze 1945 június 22-ikére a marosvásárhelyi magyar iskolák tanulóit ama kormányrendelet ellen, amely bizonyos magyar tannyelvű iskolák átadásáról írték. László Domokos és Mihály Béla ellen más röpirat kiadása miatt is vádat emelt a hadbíróóság.

A MNSz részéről adott védelem kiemelte, hogy László Domokos mint a Haladó Ifjúság vezető tagja tudta azt, hogy a demokratikus irányelvek szerint a Haladó Ifjúság szervezetének és annak tagjainak a tanulóknak jogukban áll iskolájuk kérdésében megbeszéléseket összehívni. Amírás Al. ár dr. védőügyvéd beszédeben kiemelte, hogy a kérdésben nem lehet sem polgári, sem politikai büntényt találni, csupán az kifogásolható, hogy a röpiratban László Domokos helytelen kifejezéseket használt. Az a

tény sem minősíthető buntetőjoggal, hogy László Domokosnál és Mihály Béla-nál más tartalmu röpiratokat is találtak, mert azokat nem hozták nyilvánosságra és nem terjesztették. Azt is megállapították, mégpedig a Kommunista Párt marosvásárhelyi titkárnak és a vásárhelyi politikai rendőrség főnökének vallomásából, hogy abban az időben, amikor a röpiratokat kiadták, Marosvásárhelyen nem volt semmiféle cenzúra.

A hadbíróóság a következő ítéleteket hozta az ügyben: László Domokost az iskolák ügyében kiadott röpirat terjesztése miatt hathónapi elzárásra, míg az állam biztonságát veszélyeztető lázadásra való uszítást tartalmazó más röpecdülák miatt 18 hónapi elzárásra, összesen tehát 24 hónapi elzárásra és 2000 lej pénzbüntetésre ítélte. Mihály Béla-t bűnrészesség miatt három hónapi elzárásra és 2000 lej pénzbüntetésre ítélte. Kelemen Zoltán három hónapi, Kiss Ernő két hónapi elzárásra és 2000—2000 lej pénzbüntetésre, kilenc diákot egy-egy hónapi elzárásra ítélte a hadbíróóság.

FELHÍVÁS ELŐFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel felhívjuk mindazon előfizetőink figyelmét, akiknek előfizetése lejárt, hogy a további előfizetési díjakat kiadóhivatalunk előfizetési osztályával sürgősen rendezzék.

A KOLOZSVÁRI DEMOKRATA ZSIDÓ NÉPKÖZÖSSÉG felhívja azokat a tagjait, akik teljesen lakás nélkül vannak, hogy saját érdekében azonnal jelentkezzenek a Nép-közösség jogvédő-ügysztyálynál, Mikes Kelefen-utca 16 alatt, II. emelet, 38. számú szoba.

RENDELET A JARDAK TISZTANTARTÁSÁRA. A kolozsvári polgármesteri hivatal elrendelte, hogy minden kolozsvári lakos köteles a lakása előtt húzóó járdát rendben tartani. A havazás és a várható olvadások ugyanis járhatatlanná és életveszélyessé teszik a járdákat. A polgármesteri hivatal e rendeletét áttette a rendőrséghez is és intézkedett abban az irányban, hogy a rendeletet figyelembe nem vevők a legszigorubb büntetésben részesüljenek.

MEGKEZDTEK A CUKORKIOSZTÁST. A 16 éven aluli gyermekek részére az utjonnan kibocsájtott cukorjegy 1-es számú szelvényére kötelesek a kereskedők és szövetkezetek 150 gram cukrot kiadni.

(*) HALALOZÁS. Károli Gyula ny. adóhivatali főnök elhunyt. Temetése december hó 19-én délután 4 órákor lesz a temető nagykapujánál. A gyászoló család.

HUSZERER LEJES ARANYPENZ KERÜLT FORGALOMBA. Bukaresti tudósítónk jelenti: A minisztertanács huszerer lejes arany pénzérmék veretését határozta el. A jubileumi aranyérmék 1946 január havában kerülnek forgalomba.

(*) HÁZASSÁGI HIR. Guttmann Pirike Temesvár és Katz Sándor Kolozsvár folyó hó 25-én, kedden délután Temesváron, II. Str. Daciilor 9 alatt tartandó esküvőjükre rokonait, jóbarátait és ismerőseiket szívesen látják. (Minden külön értesítés helyett.)

FEL DISZNÓ JUTALOM A NYOMRAVEZETŐNEK. Kedre virradó éjszaka ellopták Szita Oszkár konzervatóriumi tanár két hizott dzsuzját (egy 120 kg. körüli ártány és egy 100 kg. körüli emse, szürke, göndör mangalicák) a Gyulai Pál-utca 8 alól. A tulajdonos egy fél disznót ad jutalmul a nyomravezetőnek.

Fájdalomtól porig sujtva tudatjuk, hogy rajongva szeretett drágánk,

Fodor Ernő
kereskedő

folyó hó 16-án 31 éves korában tragikus körülmények között váratlanul elhunyt.

Temetése folyó hó 18-án délután 2 órákor a Majális-utcai ltr. neológ-temető halottasházából történik.

Gyászolják:

Verő Alfrédné Beraner Éva
szül. Fodor Olga menyasszonya
nővére. Deutsch László
Verő Alfréd unokaöccse.
sőgora.
Kocs Julla fogadott nővére.

A boldog békeévek

bájos hangulatai, csupa szellemesség és jókedv, pajkosság és csintalanság árad ebből a darabból, melyet a drága Farkas Imrénék, az uri Magyarország mézes-tollu dalmokának köszönhet a nagyérdemű közönség.

Valahogy így kellene áradoznunk erről a darabról, ha méltók akarnánk hozzá lenni. Azonban a „boldog békeévek: bájos hangulatai”-ból csakugy serceg az áldszentris pökhendiség és lehaság, „a szellemesség és jókedv” születlen uri-murizás, a „pajkosság és csintalanság” — ez igen, mert ezt András Márton és Pap Nusi szolgáltatja —, az egész pedig együttvéve olyanformán fekszi meg az ember gyomrára, mintha egy évfolyam régi Uj Időket nyelt volna le papirgalkának... A közönség azonban úgy megtöltötte a színházat, hogy egy operettszerzőt sem lehetett volna leejteni. Pokolian tetszett nekik a darab — ha András és Pap Nusi nagy-orfeumba illő számaira gondolunk, ez teljesen érthető is — s a közönség igényével a színháznak manapság sajnos, nagyon is számolnia kell. A színház feladata többek közt ennek az igénynek fokozatos, szinte orvosi adagolása emelése, de olyan leheletszerűen, hogy meg ne neszeljék, mert még bojkottálják a színházat...

J. Z.

MEGJELENT Balogh Edgár: Hármaz Kis Tükör című tanulmánykötete. A Józsa Béla Athenaeum könyvesboltjában kapható, Szabadság-tér 12.

(*) ISMET kapható: Mit kössek, hogy kössek? Józsa Béla Athenaeum könyvesboltjában, Szabadság-tér 12.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Hétfőn, december 17-én este fél 6 órakor: Dózsa György. (A Magyar Népi Szövetség tagjai a kerületi szervezeteiknél, a szervezett munkások a szakszervezetek és üzemek kulturbizottságainál féláron válthatják meg jegyeiket).

Kedden, december 18-án este 6 órakor: Csavargólány. András Márton és Lőrincz Zsuzsa fellépésével.

Szerdán, december 19-én este 6 órakor: Csavargólány. András Márton és Lőrincz Zsuzsa fellépésével.

Csütörtökön, december 20-án este 6 órakor: Csavargólány. András Márton és Lőrincz Zsuzsa fellépésével.

KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA:

CAPITOL-MOZGO: Bizsa. (3, 5, 7, 9). Vasárnap délelőtt 11 órákor matiné. Jegyvétel délelőtt fél 11 óráig.

CORSO-MOZGO: A kisasszony a feleségem! (Fél 3, fél 5, fél 7 és fél 9). Vasárnap délelőtt fél 11 órákor matiné.)

MUNKAS-MOZGO: A kisasszony a feleségem! (3, 5, 7, 9.)

ROYAL-MOZGO: Taras Bulba. Hradó. (3, 5, 7, 9). Vasárnap és ünnepnapokon délelőtt 11 órákor matiné.

SELECT-MOZGO: Ragaszkodom a szerlelemhez. Magyar zenés vígjáték. (3, 5, 7, 9).

URANIA-MOZGO: Halálhurok. (3, 5, 7, 9).

LÁSSUNK TISZTÁN

Dés, Szamosujvár, Szék magyar iskolái ügyében

DÉS, december 17. Sápadt arcu, szöke fiatalemberrel élcelődik a társaság. Az élcelődés alapja a fiatalember új nadrágja.

— Ekközöm, hogy az egyik tanítványom apja csinálta ajándékba — mosolyog fanyarul a sápadt arcu fiatalember. — Ma reggel már a tanítványaim is ujjal mutogattak reám, úgy csodálkoztak az új nadrágomon. Már szinte kedvem lett volna levetni, de a másik, sajnos, már teljesen tönkrement. Több pedig nincs...

Amint kiderül, a sápadt arcu szöke fiatalember tanító Désen. Felekezeti, de itt más nem is lehet, mert Désen nincsen állami magyar tannyelvű elemi iskola. De hát ez egyre megy. Felekezeti vagy állami tanító, mindegyik egyformán szegény, egyik sem kap több fizetést, mint a másik. Illetve egyik sem kap fizetést, csak előleget s azt is csak hónapos késéssel.

Vajda István felekezeti tanító azonban nem vesztette el a hitét. Rongyosan és éhezve áll öröhlény s végzi hivatását, a kicsi magyarok nevelését. Tele van tervekkel. Olyan gyermekeket szeretne nevelni, akik, ha majd nagyok lesznek, szebb és jobb világot építsenek. Világot, amelyben végre csakugyan megértik egymást az emberek s nem kell többet éhezni, szegyenkezni.

Ezokról a kérdésekről beszélgetünk a Magyar Népi Szövetség dési tagozatának szék-házában, a duruzsoló kályha mellé húzódva. Mert Vajda István heti harminc órai tanítás mellett vezető szerepet vállalt, a szolnok-dobokai magyar közművelődés irányításának egyik vezetőszerepét is.

Miről beszélhetnének? Arról, hogy a magyar állami tanítókat besorolták már, a felekezeti besorolása most folyik, de sem az egyik, sem a másik még mindig nem kap fizetést?... Huszonhátezer lejes előleget kaptak-e, ha egyáltalán ennyire is telne? Meg arról, hogy ez a besorolási és fizetésküzdalási kérdés lassankint, a reakció mesterkedéseinek eredményeként immár tengerikigóvá változott szerte Erdélyben? Ez sajnos közismert.

— Mi van az iskolaépületekkel? — kérdezzük.

— Az épületek elosztása megtörtént ugyan — mondja csendesen —, de nem kielégítő módon. Külön nehézségeket okozott az igazgatói lakások kérdése, s a legtöbb baj is ekkor volt és van. Az egész vármegyében csupán két helyen kapott igazgatói lakást a magyar iskola igazgatója. Azért még az elemi iskolákkal megvoldánk valahogy. A tanítás most már mindenütt

zavartalanul folyik. S ez a legfontosabb. Itt helyben, Désen, ugyan nincs egyetlen állami elemi iskolánk se, de szerencsére a református és a római katolikus felekezeti iskolák kielégítik a szükségletet. Nagyobb baj a középiskolák kérdése körül van. A középiskolai épületeket elosztó vegyesbizottság még mind a mai napig sem érkezett meg. A dési állami román tannyelvű gimnázium ugyan megengedte a magány tagozatnak a délutáni tanítást egyelőre, de ezt egyik fél sem tartja kielégítő megoldásnak, minthogy nem is az. Leánytanítványaink a sötét téli estékre való tekintettel, különösen a messze-lakók, mindinkább elmaradoznak az iskolából. Erre vonatkozó panaszunkat feltártuk legutóbb a Désen járt Vladescu-Racosca nemzetiségi miniszternek is, aki kérésünket a legteljesebb mértékben támogatta s az ODA-bizottságot utasította, hogy a dési magyar gimnázium részére szerezzen épületet. Az épület most már meg is van, de még semmi felszerelésünk nincs. Addig pedig nem tudjuk megkezdeni a tanítást.

A dési gimnáziumon kívül még Szamosujváron van egy középiskolai tagozatunk. Az zavartalanul működik is.

— De ha már itt tartunk — folytatja —, meg kell említenünk az óvodák ügyét is. Ebben a tekintetben az a helyzet, hogy egy 1938-as törvényre hivatkozva minden olyan óvodát románnak nyilvánították, ahol legalább egy román óvoda volt. Ezen az alapon veszítettük el a dési és a bethleni óvoda épületét. Szerencsére a vármegye megértő megyefőnöke azonnal intézkedett, hogy az elvetett épületek helyébe újat kap-

junk. Meg kell említenünk ezenkívül egyik legfőbb veszteségünket is: a széki mezőgazdasági iskola megszűnését. Az iskola ugyanis még nem kapott működési engedélyt, felszerelését egészében elvitték a bethleni román tanítási nyelvű mezőgazdasági iskolába. Mi azonban még ilyen körülmények között is hajlandók vagyunk újra megnyitni és újra felszerelni, csak éppen az iskola nyilvánossági jogát megkapjuk, mert elengedhetetlen szükségünk van rá.

Vajda Istvámnak azonban más fájdalmak is vannak. És ezek is a nyilvánosság elé kívánkoznak.

— Iskolai kérdéseinken kívül sok bánatot okoz nekünk — mondja csendesen —, hogy a vármegye magyarságának nem tudjuk kielégíteni a közművelődési kívánságait. Új szellemet szeretnénk vinni a közművelődésbe. Azt szeretnénk, ha a levitézett Színházi Élet mellékletét végleg sujtba dobhatnók s a falusi magyarságnak valóban azt adhatnók, ami az övé: népi kultúrát, a szó nemes értelmében. De nincs honnan. Nincsenek könyvtáraink, nincsenek megfelelő színdarabjaink, népdalkötetünk. Ezen segítsenek, ha tudnak!

Feljegyezzük az elhangzottakat és ezen-nel tudomására hozzuk az illetékeseknek. A falusi magyar tanítók kívánsága szól benne és általa. S hittünk szerint a megújuló magyar falu. Irók, Józsa-Athenaeum, Magyar Népi Szövetség közművelődési osztálya figyelem! Küldjenek könyvet, új, egészséges szellemet sugárzó könyvetek a kéro magyar falvaknak és tanítóknak!

DAVID GYULA

SZABADSÁG ÉS BÉKE

KOLOZSVAR, december 17. A református teológia adventi előadássorozatában szombaton este Maksay Albert a szabadságról értekezett, ismertetve az emberiség történetében egymást követő szabadságharcokat. Az előadó két nagy költő, a magyar József Attila és az amerikai James Oppenheimer verssel szemlélítette a mai ember egyéni és közszabadságra való igényét.

Az utolsó előadást vasárnap este Nagy András dr. teológiai tanár tartotta. Az előadó az egész emberiséget átható egyetemes hűbevágyról beszélt, rámutatva arra, hogy a társadalmi, gazdasági és politikai békeesség nem valósulhat meg a lelkek belső békéje nélkül. Az igazi béke-

mű az emberi világ minden súlyos válságát kell hogy megoldja, s ehhez a béke-működés nemcsak az ember és ember közötti, hanem az ellentétek megszüntetése szükséges, hanem az emberi lelkiismeret megfeszülése is a krisztusi szeretetben.

A közérdeklődés mellett lezajlott előadássorozatot Várhelyi János püspök lendületes szavakkal zárta be, leszegszén, hogy keresztény ember nem lehet reakciós, mert önérdékből nem ragaszkodik a világ elmuló formáéhoz, hanem az igazi emberi testvériség demokratikus megvalósításáért küzdve, az Isten vezérelte szüntelen reformáció szolgálatában áll.

December 21-ig ki lehet váltani az itt-tartózkodási engedélyt

KOLOZSVAR, december 17. A kolozsvári rendőrkapitányság közli, hogy az itt-tartózkodási engedélyk kiadásának utolsó határidejét ezévi december 21-ig meghosszabbították. Mindazokat, akiket ez időpont után itt-tartózkodási engedély nélkül találunk, a 25.312/1945. számú rendelet értelmében szigorúan megbüntetik és internálják. A közhivatalok, valamint a magánvállalatok szintén kötelesek ugyanaddig az időpontig tisztázni alkalmazottaik helyzetét. Az itt-tartózkodási engedélyt kiállító bizottságok egyes kerületi rendőrkirendeltségeknél működnek s a fenti rendelkezés értelmében már meg is utasították.

Szükséges volt-e a vasárnapi igazoltatás?

KOLOZSVAR, december 17. Sorozatos kellemetlenségeknek volt kiszolgáltatva az elmúlt vasárnap Kolozsvár férfitalákosága. Az utcákon járőrök igazoltattak s akinek nem volt rendben a katonai igazolványa, azt bekisérték a rendőrségre. Ott órák hosszat kellett a fagyban ácsorogni, amíg kinek-kinek az iratait egy bizottság átnézte s végül is hazaküldte.

Egy szó kifogásunk sem lenne az ilyesfajta igazoltatás ellen, hogyha a község muhasztosait torolnák meg vele s így igazán csak kerülhetnének kényes helyzetbe, akik saját magukban találhatják meg a törtétek okát. Most azonban fel kell emelnünk tiltakozó szavunkat a község nevében, mert Kolozsvárt köztudomásulag az 1941—1947-es korosztályok sorozására rendelt ifjain kívül senki sem rendezhette meg el katonai igazoltatásának kérdését, egyszerűen azért nem, mert erre semmiféle utasítást eddig nem kapott.

A kolozsvári területi katonai parancsnokság 87.420/1945. számú rendelete is, melyet a Világosság mult csütörtökön közölt, mindössze katonai népszámlálásra szól, közhírré téve, hogy ez a népszámlálás december 15-én kezdődik és december 24-ig tart. Ami annyit jelent, hogy december 24-e előtt a rendelet be nem tartása miatt senki sem vonható felelősségre. Hozzáteesszük, hogy a katonai népszámlálásra a kerületi rendőrségeken kell jelentkezni, ahol azonban az előirt napon ez az összerolás még meg sem kezdődött.

Mindezek az ügyes-bajos emberek, akiket vasárnap délelőtt az utcákról bekisérttek, jogosan voltak tehát fölháborodottak, mert lelkiismeretüket semmiféle mulasztás sem terhelte. Olyanok is bevittek, akik sohasem voltak katonák és ezt igazolni tudták s bevittek a deportálásból hazakerült zsidó férfiakat is, tekintetbe nem véve, hogy a legjobb akarattuk mel-

lett sem jehettek akárcsak valamiféle régi katonai iratnak is a birtokában. S ha hozzáfesszük, hogy a fegyveres örök — így például a Postakert-utcában délelőtt fél 11 órákor — a bekisérteknek megtiltották a magyar beszédet, a rendőrség épületében pedig egy magáról megfélekedezett rendőr kezét emelt egy ismert demokrata politikusra, akit négy éves kislíával együtt cipettek be és síró kislíát nem engedte a behurcolt tömkelegbe szorítani, akkor ne csodálkozzunk, hogy ezt a vasárnapi délelőtti igazoltatást a község nem figyelmeztetésnek, hanem alkalmatlankodásnak vette és véleményét ugyancsak őszintén és alaposan mind az utcán, mind pedig a rendőrségi épületben megmondotta.

Kívánjuk demokratikus hatóságainktól, főleg demokratikus hadseregünk illetékes ténylegzoitől, hogy kutassák ki, kik idézték elő ezt a vasárnapi zaklatást és mi volt az igazi céljuk vele? Mert azt még sem lehet lezhetjük fel, hogy a községet előre büntessék azért, mert esetleg a jövőben nem fog elégit tenni a hatósági felhívásoknak! Kolozsvár lakossága fegyelmetlenül teljesíti kötelességét, tudja, hogy hatóságainknak és hadseregünknek mivel tartozik s ha kellő módon — a hivatalos szabályokat betartva — kötelességeiről tájékozottva van, akkor a kívánalmaknak betartások nélkül is mindenben elégit fog tenni.

A magyar bankok ügye és a romániai magyar nép gazdasági felemelkedése

Multkor cikkünkben az általános bankszabotázssal kapcsolatban rámutattunk a romániai magyar pénzüzetek helyzetére és annak a kívánságnak actunk kifejezését, hogy ezek a bankok is kapjanak Nemzeti Bank-visszleszámítolási keretet.

Amilyen hibás volna azonban az, ha a magyar bankok helyzetét csupán a romániai magyar nép szemszögéből vizsgálánk, olyan helytelen volna az is, ha nem mutatnánk rá arra, hogy milyen nagy jelentőségük van a magyar bankoknak a romániai magyar nép életében és hogy mennyire hátrányos népünk életében az, hogy ezek a bankok téllenségre vannak kárhóztatva.

Mi a magyar bankok vagyónállományát mindig is a nemzeti vagyon egy részének tekintettük. A magántulajdon legteljesebb téllenségetben tartásával is az a meggyőződésünk, hogy ha a bankrésztvények magántulajdonban vannak is, a bankok működésének a gazdasági életben kifejtett tevékenységének „tulajdonosa” maga a nép. Kétségtelen, azoknak a bankoknak az élén, amelyeket ma magyar bankok néven tartunk számon — nemcsak mi, hanem sajnos, a reakció is —, a fasiszta urafom idején olyanok állottak, akik okvetlenül szükségét érezték annak, hogy a felszabotító hadseregek elől elmeneküljenek. Ezek odahagyva a rájuk bízott nemzeti vagyónrészt, hanyatt-homlok futottak innen. Így jutott a bankok nagyrésze a CASBI rendelkezése alá. A másik része pedig ugyancsak CASBI-kezelésbe ment át, mert úgy tekintették őket, mint a Szászai-Magyarország valamelyik nagybankjának fiókját.

Büfös tehát nemcsak a román, hanem a magyar reakció is. Más kérdés most már az, hogy demokrata szempontokat figyelembe véve, milyen állást kell foglalnunk, amikor ma a romániai magyar nép életérdekeiről van szó. Mert ha nem egy bank éléről elszökdöstek is az igazgatók, ha nem egy erdélyi bank csatlakozásra kényszerült is valamelyik budapesti kiváltságos helyzetben lévő nagybankhoz, igaz az is, hogy ezeknek a bankoknak a részvénytöbbsége erdélyi embereké, román állampolgárságu magyaroké. Ez a jogi helyzet pedig komoly alapot ad annak a kívánságnak, hogy ezeket a bankokat haladéktalanul engedjék ki a CASBI hatásköre alól. Természetesen, amikor már ezt kívánjuk, elsősorban nem a részvényesekre, hanem az egész magyar népre gondolunk. Arra a magyar népre, amelyet annyiszor fosztottak ki és árultak el régi ural és amelyet a népi demokrácia útján a felemelkedés felé akarunk vinni. Márpedig ha igaz az, hogy tökeszegény országok, tökeszegény népek sorsa gyarmati sors, igaz az is, hogy egy állam keretében kifosztásra van ítélve minden olyan vidék és népcsoport, amely töllányában kényszerül termelni.

Es itt kapcsolódik belé a magyar bankok ügye nemcsak az egész demokrácia fejlődésébe, hanem a demokratizálódó Románia fejlődésébe is.

Tarthatatlan és képtelen helyzet ugyanis az, hogy míg demokratikus rendszerünknek lépten-nyomon bele kell ütköznie abba a bankszabotázssba, amelyet ellene a reakció elindított, addig egész sor bankot téllenségre nyomorítva hagyunk. Az indulá új élet új gazdasági feladatok elé állítja demokratikus szervezeteinket, így a széles magyar népi rétegek képviselőjét, a Magyar Népi Szövetséget is. Az induló lépések pedig állandóan tökehiányba ütköznek. A Székelyföld fellendítése, a szövetkezetek országos megszervezése és egy sereg más nagyfontosságú elképzelés akad el azon, hogy a magyar bankoknak nincs pénzük. Márpedig a romániai magyar nép felemelésével a román demokráciát is szolgáljuk: az építő munkával építő gazdálkodás indulhatna el.

Mi tehát akkor, amikor az egész ország problémáinak szem előtt tartásával azt kívántuk, hogy a magyar bankok is kapjanak Nemzeti Bank-visszleszámítolást, épp úgy a romániai magyar nép és román demokrácia közös érdekelt szolgáltuk, mint amikor azt kívánjuk, hogy a magyar bankokat engedjék ki a CASBI atól, hogy szabadon — a Magyar Népi Szövetség szellemében — teljesíthessék kötelességüket. Ehhez a kívánsághoz természetesen kapcsolódik hozzá az a kérés is, hogy a magyar bankok pénzkészletét, amelyet hadiszállományként elvitték és amelyet egyetlen nagylelkű gonztossal a fegyverszállott feltételek számláján Románia javára írt a Szovjetunión — szolgáltassák vissza a magyar bankoknak.

Kérjük mindezt a romániai magyar nép gazdasági felemelése, a termelés fokozása, népünk közjóitának megőrsítése, egyszerűen a demokrácia nevében.

Figyelem!

Tört aranyat és ezüstöt napi áron vesz, óra- és ékszerjavításokat pontosan készit

Wlf Kálmán

órás és ékszerész, Kossuth Lajos-utca 34 sz., I. emelet 6. ajtó.

Szebb lesz a karácsonyfa,

ha az ajándékokat a Népvédelem bazárjában vásárolja meg és ezzel támogatja a hadjárva gyermekeket is.

A Népvédelem bazárja kedden, december 18-án nyilik meg a Kossuth Lajos-utcai „Bolt” (volt Sora-áruház) helyiségében.

APROHIRDETÉSEK

Előfizetési díj egy hónapra 2400 lej.

Apróhirdetések szavankint 100 lej, legkisebb hirdetés 1000 lej. Állást keresőknek szavankint 50 le, legkisebb apróhirdetés 500 lej. A kiadóba címzett és jelzés leveleknél 100 lej pótdíj fizetendő. Kereset hi-telések négyzetcentiméterenkint 200, 250 és 300 lej. Szöveghirdetés (hírek között) szavankint 300 lej. Közgazdasági közlemények szavankint 400 lej. Nyiltér szavankint 400 lej.
Csekkszám: 40.625

ADAS-VETEL

SZEKRÉNYEK eladók: búdkfából, fenyőfából és két antik szekrény. Megtekinthetők Anonymus-utca 13, I. emelet, Kőművesnél, reggel 8 és 10 óra között. Gr.

MAGAS árat fizetek rossz vagy páratlan cipőkért és más használt tárgyakért. Pap-utca 29, Harasztosi. 16285

ARANYAT, ezüstöt a legmagasabb áron vesszünk. Urbansky és Kérdő, Szabadság-tér 24. 16309

EZÜSTÖT és perzsaszőnyeget veszlek. Mikos-utca 5. Címeket a postáladába kérem. 16309

PERZSASZŐNYEG, butor, írógép és egyéb értéktárgyak vétele és eladása. Unicum, Kossuth Lajos-utca 20. 16488

ELADÓ Harduuth-rendszerű Marabukályha. Anonymus-utca 9, 1-3-ig. 16620

VESEK régi, jóminőségű festéket: email, dukkó, firnisz, porfestékeket stb. Grätz, Szentlélek-utca 17, telefon: 602. 15429

RADIÓKÉSZÜLÉKET üzembépezt és nem üzembépezt, dobozzal, doboz nélkül is vásárolok. Rádiótechnika, Dózsa György-utca 38, vashid mellett. 15437

ELADÓ egy télikabát. Mikó-utca 44. Megtekinthető 12-14 óra között. 16623

VENNEK használt ruhaneműt, dunyhát, paplant és egyéb tárgyakat. Kriza-utca 9. 16624

ELADÓ körkötőgép tizes gyermekhengerekkel, komplett tűkkel. Weisz, Horea-ut 56. 16637

ELADÓ nyolcas és tizes sikkötőgép, komplett tűkkel. Weisz, Horea-ut 56. 16637

RÉGISÉGEKFT, aranyat, ezüstöt, brilliánst, szőnyeget kereskedőktől is Wallerstein vásárol. Kornis-utca 1. Telefonpalota mellett. 16626

VESEK mindenféle varrógépet, varrógép-léval, varrógépmotorokat, körkötőgépeket, sikkötőgépeket. Weisz, Horea-ut 56. 16637

STABIL gőzkazánt, 50-80 lóerőt, megvételeire keresek. Érdeklődni Mikos Kelemen-utca 6. 16631

JÓKARBAN lévő hálószoba berendezés sürgősen eladó. Kisfaludy-utca 28. 16651

SINGER süllyesztős varrógép eladó. Bereku-utca 51. 16648

EZÜST, alpakka evőeszközt, vitrintárgyat legmagasabb áron „Libertas” vásárol. Deák Ferenc-utca 40. 15434

ELADÓ műszerész esztergapat, csucstávolság 150 mm. Hosszu-utca 30. 16691

KÜLÖNBÖZŐ butorok olcsón eladók. Kombinált szekrény, kétszemélyes rekamie, egy-személyes rekamie, íróasztal, kétajtós szekrény, egy Hismaisters patefon 30 lemezzel. Horea-ut 35, Szilágyi asztalos, udvarban. 16692

ELADÓ egy Schunda gyártmányú cimbalom, modern ebédlő, egy háló, egy fehér gyermekkosci és egy gyermekszék. Érdeklődni lehet Eötvös-utca 17, az üzletben. 16693

FERETE női télikabát szörme gallérral, muffal eladó. Malinovszki-tér 12, házfelügyelőnél. 16690

FAVAGÓGÉP eladó. Bartha Károly, Teleki Mihály-utca 19. 16689

KARACSONYI ajándékkönyvek eladók, vízszinteladók mellőznek. Kismester-utca 7, Nemes. 16668

ELADÓ női télikabát. Kosztolányi-utca 18. Tordai-utról jobbra második utca. 16733

ELADÓ egy női télikabát, egy 13 éves gyerekre való lakát, egy 39-es hőcsizma, egy 28-as új barna bőrcipő. Érdeklődni Dózsa György-utca 25, I. emelet, balra 2. ajtó. 16731

RADIÓ zeneszekrény, Duármotoros, Piktípel, amelybe rádió beszerelhető, eladó. Horea-ut 38, 1. udvar. 15734

ELSŐRENDŰ márkájú bicikli eladó. Saguna (Bartha Miklós-utca) 3. 16732

FÜRÖKAD vastag cinbádóg, jó állapotban eladó. Mikó-utca 10. 16739

ELADÓ egy Eunug 4+1 rádió és egy 30-héti mély gyermeklucost. Apor-utca 16. 16733

ASZTALKALYHA eladó. Hunyadi-tér 17. Házfelügyelő. 16737

SIEMENS 3+2, Minerva 3+1 rádiók eladók. Deák Ferenc-utca 6-8, házfelügyelő. 16736

KONCERT zongora, rövid keresztúros és egy rózsafa lárogató eladó. Hunyadi-tér 7. 16735

ELADÓ teljesen új dífa rekamie, asztal, 4 szék és egy újonnan átalakított dífa náló. Zrínyi-utca 52. Lőnnnél. 11 és 4 óra között. 16726

SÜRGŐSEN keresek megvételre jó állapotban lévő 36-37-es hőcsizmát, utár gumit, akár posztól. Van a kőcéllan. Gr.

ELADÓ Hess mérleg és egy Riv kasszagép. Mátyás-utca 3, vendéglőben. 16701

ELADÓ 38-as fekete bőrtalpu férfi cipő, 38-as barna bőrtalpu szandálcipő, egy „Vox” márkájú gramofon, zöld loden sikkabát vate-lírozott. Farkas-utca 8, földszint, 2. ajtó, délelben 1-3-ig. Gr.

SÜRGŐSEN eladó Tandem női és férfi kerékpárok. Foto Fercváth, Malom-utca 4. 16711

TELEFUNKÉN rádió eladó. Cim a kiadóban. 16708

AFRIKOT, löszört, zsákot, zsákvásznat (papírányagból is) keresek megvételre. Círeket leadni Horváth, Malom-utca 4. 16711

BABAKOCSI gumipáncsok, nagyméretű játékbabának, magas állótűk asztalkával, üzletnek, divatszalonoknak is alkalmas, kézi szőnyegtakarító gép, olaj aktifestmény bíndel rámával, aranyozott képkeretek. Alacék Mikó-utca 10. 16729

ELADÓ spanyifal, pihé párna, paplanc. Mező-utca 6. 16739

FEKETE női télikabát eladó. Gyárfás 7. utca 2. 16740

HASZNALT ruhát, fehérneműt, bakancsot veszek, eladók. Balázs, Unió-utca 12. 16699

BARMILYEN varrógép alkatrészt megveszek magas áron. Weisz, Horea-ut 56. 16700

BILGERI csizma 42-es, nagyon jó állapotban eladó. Horea-ut 16. 16728

ELADÓ 70 cm. széles szürke házi szövet és vastag halinaszító. Szent István-ut 9, jobbra 3. ajtó. 16764

ELADÓ vastállyha, vashordó, stélázsik stb. Nyárfasor 15. 16709

ELADÓ egy szép csempe oszlopkályha, csaknem új állapotban, egy szárnyas magas ajtó üveggel és rámával. Motilor-ut 66, ügyvédi iroda, kapu alatt. 16716

ELADÓ 39-es fél női bagaria cipő, szelontakaró, függöny, terítők, Vampyr porszívó, díofurniros virágállvány, festett kerekasztal, szekrény, toaletasztal, márkás festmény bekeretezve, duryha csikos huzattal, hat-személyes teás porcellán, kerek üvegtál. Deák Ferenc-utca 48, I. 5. Délelött 11-ig, délután 4-6 között. 16719

LEGJOBB tőkeelhelyezés és a legszebb karácsonyi ajándék az értékes, márkás festmény. Festményeimet, szobraimat sürgősen kiárusítani szándékozom. Magyar, Timár-utca 2. 15447

MEGVENNEK jó állapotban összecsuhtató vasgátat matrácokkal. Rotschild fehérneműszalon, Bolyai-utca 4. 16724

MÉLY gyermekkosci eladó. Gyöngyvirág-utca 33. Bulgária-telep. 16723

ELADÓ egy új Naumann varrógép, egy piköp új eredeti csemagolászban, egy porszívógép, egy vettőgép diapozitiv, Megtekinthető Horea-ut 88 alatt, földszint. 16794

ELADÓ egy keresztúros Wirth-zongora és egy vasrolló. Cim a kiadóban. 16705

EGY dífa kombinált szoba és egy hálószoba olcsón eladó. Dézsma-utca 18, hátul az udvarban. 16706

SINGER jókarban lévő balkaru cipészgép eladó. Kinizsi-utca 4. 16707

SINGER jókarban lévő szűcsvarrógép eladó. Árpád-ut 18, 3. ajtó. 16707

BICIKLI, női, majdnem új, eladó. Megtekinthető Dózsa György-utca 16 alatt, emelet, 8-11 ajtó, reggel 8-10-ig. 15476

OLCSÓN eladó vaskályhák, íróasztal, könyvek. Szolid, idősebb lakótársnót keresek. Szász Domokos-utca 13. 16727

ELADÓ egy új, modern kárpitozott rekamie és egy használt cselédágy. Galamb-utca 41, asztalosnál. 16729

ALKALMAZÁST KAPHAT

ÜGYES fiukat fizetéssel asztalos tanulónak felveszek. Lukács asztalos, Unió-utca 24. 16529

KOMOLY, középkorú mindenest keresek, aki főzni is tud. Jó fizetés. Cim a kiadóban. 16679

NADASTERI szőlőhegyen hegyőr felvétetik. Jelentkezni Gyulai György főhegygazdánál, Kandó Kálmán-utca 4 alatt, 1945 december 25-ig, Kolozsvár. 16725

BEJARONÓT keresek azonnalra. László, Egyetem-utca 3, III. emelet. 16712

BEJARONÓT keresek félnapra kocsital. Szentgyház-utca 28, ajtó 2. 16710

DOLGOZÓ házaspár keres főzni tudó idősebb magános nőt mindennek, ki náluk nyugodt otthonra találna. Weisz, Horea-ut 56. 16700

ÜGYES bejárónő keresetlik azonnalra. Jókai-utca 12, II. emelet. 16724

3-4 MILIÓ lej készpénzzel azonnali megvételre jelentős vállalkozásba közreműködő felelősként beléphet férfi vagy nő. Több nyelvet beszélő előnyben. Megbizottam: „Európa”, Egyetem-utca 4. 15445

Győzött a tiffiszi Dinamó 2:1 arányban a bukaresti CFR ellen

A bukaresti rádió jelenti: Vasárnap délután az ANEF-stadionban játszották le a tiffiszi Dinamó-CFR nemzetközi mérkőzést, amelyet a szovjet labdarúgó-csapat — nagy küzdelem után — 2:1 arányban nyert meg. A Dinamó csapata az első szovjet együttes volt, amely Romániában először játszott, nagy sikert aratott játékkal. A bukaresti vasutas-csapat több vidéki játékosal megerősítve állt ki a Dinamó ellen, akik között a védelem soraiban Felecan I., a Victoria kiváló védőjátékosa is játszott.

A tiffiszi Dinamó második bukaresti mérkőzését csütörtökön játszta le a Carmen ellen, majd utána kezd meg vidéki hírverő mérkőzéseit.

Az ARIUS egyébként — mely a szovjet csapat romániai mérkőzéseit rendezi — tegnapesti rendkívüli ülésén úgy döntött, hogy a tiffiszi Dinamó két bukaresti mérkőzésén kívül Kolozsváron, Aradon, Temesváron és Craiován fog egy-egy mérkőzést játszani, amennyiben ezt az időjárás is megengedi.

Megnyílt a bőrgyári és a sétatéri jégpálya

KOLOZSVAR, december 17. A hideg időjárás beálltával lassankint megindul a téli sportélet is. A Dermata Sport Egyesület jégpályáját vasárnap délelőtt ünnepélyes keretek között adták át a fiataloknak. Az ünnepélyes megnyitón, amelyen résztvettek az egyesület összes vezetői tagjai, a bőrgyári zenekar szórakoztató zenéje mellett indult meg a Dermata-jégpályán a téli sportélet.

Legújabb értesüléseink szerint a sétatéri jégpályát — amelyet a város már hetekkel ezelőtt megfelelő gondozás alá vett — ma, december 18-án nyitják meg. A KKE jégkorongcsapata már napok óta edzésben van, mert a városi jégpálya egyik oldalán már napokkal ezelőtt kitért pályát állt — a nagy épület háta mögött — a jégkorongozók rendelkezésére.

Egyet, a marosvásárhelyi Dermagant és a Csikszereadi Sport Egyet jégkorongcsapata, akik egymás ellen körmérkőzést fognak játszani.

Karácsonykor jégkorong-orna lesz Csikszereán

Bukarestből jelentik: A Román Jégkorong Szövetség nagyban készül a téli idényre. Románia jégkorong válogatottja meghívást kapott januárra egy magyar, mint a cseh válogatottól egy-egy mérkőzés lejátszására. Erre való tekintettel a Román Jégkorong Szövetség karácsony két ünnepnapján Csikszereán nagy válogatójellegű mérkőzéseket rendez, amelyre öt egyesület kapott meghívást.

Ez az öt egyesület: a bukaresti Venus és Juventus, a Kolozsvári Korcsolyázó

Sporthíradó

A szombat-vasárnapra hirdetett bukaresti CFR, PTT, valamint a kolozsvári egyesületek közötti női és férfi kosárlabdatorna elmaradt, mert a bukaresti csapatok az utazási nehézségek miatt, az utolsó pillanatban lemondták kolozsvári mérkőzéseiket.

A textilcsapatok tekezőcsapata a következő tisztikart választotta meg: Elnök Török Zsigmond, alelnök Vassi József, csapatkapitány Póka János, jegyző Vassi Józsefné, pénztáros Zilahy Ferenc, pénztárhohelyettes Póka Jánosné, pénztári ellenőrök: Petrán István és Mayer Aurél. Választmányi tagok: Oroszlán Gizi, Szűcs József, Zilahy Ferencné, Petrán Istvánné és Kovács Izabella. A textilcsapatok csapata, mely csak nemrég alakult meg, kétizben is legyőzte a Dermata gépszíjostályaak csapatát, a Kelmefestők együttesét, a Dermata ifjúsági csapatát és a Remény együttesét, míg az Erba csapatától egyszer vereséget szenvedtek, egyszer pedig legyőzték. Vereséget szenvedett a csapat a Dermata első csapatától is. Végeredményben a textilcsapatok tekezőcsapata a megalakulás óta 7 mérkőzést megnyert, míg kétszer vereséget szenvedett.

ALKALMAZÁST KERES

VARRONÓ kabátot, délutáni és estélyi ruhát a legkényesebb izlésnek megfelelően vállal. Fürdő-utca 16, I. balra. 16691

KOMOLY, rentabilis vállalatba, üzembe, üzletbe betársulni rágyobb tőkével fiatal, független asszony. „Házasság lehetséges” jellegre. 16709

NŐI ruhák, kabátok, gyermekruhák varrását házaknál olcsón vállalom. Mikó-utca 67, kapu zárva, kopogni! 16715

ÖZVEGY urinónél idősebb nő lakást keres az óvárbán. Cim a kiadóban. 16703

INGATLAN-LAKÁS

KERESÜNK sürgősen 1 szoba, konyha, fürdőszobás komfortos lakást. Lelelést és magas bért fizetünk. Megbizva Bocscánzi Márton kereskedelmi iroda, Unió-utca 10. 16629

DÍOFA-utca 47 aiatli ház eladó. Értekezni Saguna (Bartha Miklós-utca) 3. 16732

LAKÓTÁRSNAK peresek nyugdíjas nőt vagy férfit. „Öszinteség” jellegre. 16739

KÜLÖNFELEK

LULU-KOZMETIKA szépit, fűit, fiatalít! Szentgyház-utca 43, telefon: 652. Tanítványkiképzés. 15696

ELVESZETT Király Ferec lakásbejelentője és fontos iratlat, kérem, aki megtalálta, küldje el Taksony vezér-utca 86 alá, a pénzt és a tárcát megtarthatja. 16696

ELVESZETT Komjátszeghy Tibor 1944 január 16-án kiállított eredeti gép- és villamosipari érettségi bizonyítványa. Ervénytelennek nyilvánítom. 16694

ELVESZETT a Dermata és Uránia utvonalon közlekedő autón pénztárca Nagy Lajos névre szóló fontos iratokkal. Kérem a megtalálót, szíveskedjék Bakamál-utca 32 alá eljuttatni. 16339

PERESTETIK Ratiu Vasile síketnéma 10 éves gyermek, aki eltűnt a Síketnéma Intézet Budai Nagy Antal-utca 38 szám alól. 16695

„PHAROS”-náz levele van. Kérem átvenni. 1698

MEGISMERKEDNEK függőlen hölgygel házasság céljából, valláskülönbség nélkül. „Munkaszolgálatos” jellegre. 16713

VASARNAP délután a Szentpéteri óvodában elveszett kis pénztárca pénzzel, 4 darab cukorjegglyel, egy kis késsel. Becsületes megtalálóját kérem, adja be Széchenyi-tér 10 alá, Kasszán festéküzletbe. 16719

KI TUD ROLUK ?

Cseh Zoltán és Attila leventékről, akik 1944 december elején a székesszérvári repülőgépgyárban dolgoztak, a város kiirtésekor továbbvitték őket Németország felé. Ertesítést kér Cseh Zoltán Kolozsvár, Bartha Miklós-utca 13, I. emelet. Telefon 638.

Bálint Ferenc honvédről, aki a 26-os gyalogezrednél szolgált és utoljára a komáromi helyőrségi kórházból adott életjelt magáról 1944 október 1-én. Ertesítést kér felesége Estény községbe (Szamos megye), utolsó posta Nagykilőd.

Nagy Béla honvédről, aki a nagyváradi kórháznál teljesített szolgálatot. Ertesítést kér özvegy Nagy Lajosné Zsibó címre.

Báza Istvánról, aki a 25. felderítőpótosztály gazdasági hivatalánál teljesített szolgálatot. 1944 október 5-én vitték Kolozsvárról Sopronba, majd menetközben elcsúszott. Ertesítést kér felesége Kolozsvár, Vas-utca 42 címre.

Drohobeczký Lászlóról (született 1909 március 16-án, anyja neve Csengery Iona), aki a 26/I. zászlóalj 2. századánál szolgált és Lucki (Lengyelország) község mellett tűnt el. Ertesítést kér özvegy Drohobeczký Antalné Kolozsvár, Brassai-utca 11 címre.

Major Sándor 20 éves, Tordáról elvitt diákról, akit állítólag 1944 Szilveszter estéjén Kopeből a 102/10. kórházból Cseljabinzkbe a 102/1. és 102/8. kórházba szállítottak. Ertesítést kér dr. Gálfiné Kolozsvár, Kazinczy-utca 38 címre.

Kompász Antal utászról, akit utoljára január havában Szlovákiában láttak. Ertesítést kér édesanyja, Kompász Béláné Dés, Bocskai-utca 38 címre.

Kovács Albert honvédről, akit Besztercéről Galiciába vitték 1943 márciusában. Tábori postaszám D. 458 volt. Ertesítést kér felesége Torda, Transilvania-utca 40 címre.

Bihari Józsefről (született 1925-ben), aki október 2-én indult el Kőrő községből (Szamosújvár mellől) a 105/3. kiképzőszázzal. Ertesítést kérnek szülei, Bihari Sándor Szamosújvár, Szék-ut 29 címre.

Kramer Oszkár tizedesről, akit a szászfenesi 26. tábori tüzerpótkeretirodánál teljesített szolgálatot. Utolsó állomáshelye Kisanjom, hengermalom volt. Ertesítést kérnek szülei Kolozsvár, Almos vezér-utca 32 címre.

Megnyílt
Moskovits Béla
órs- és ókszerészüzlete
Dózsa György-u. 30. Főpostával szemben.